

Motion till riksdagen 2022/23:1681

av **Helena Vilhelmsson och Anne-Li Sjölund (båda C)**

Sexsomni

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka kunskapen om, samt forskningen kring, sjukdomen sexsomni för att skyndsamt komma fram till hur brottsbekämpande myndigheter och rättsväsendet på ett bättre sätt ska hantera frågor om sexsomni vid sexualbrott och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Allt fler sexualbrottslingar i Sverige har börjat åberopa den sällsynta diagnosen sexsomni, där gärningsmännen säger sig ha våldtagit kvinnor och barn i sovande tillstånd.

Sedan 2017 har detta åberopats i 30 sexualbrottsfall, varav 28 våldtäkter, ett våldtäktsförsök och ett fall av sexuellt tvång. Av dessa 30 fall har männen (samtliga förövare var män) friats vid sju tillfällen. I åtta av de 30 fallen var offren barn.

Det här är en oroande utveckling, speciellt då forskningen inom området är bristfälligt. Diagnosen är ovanlig och omstridd och flera sömnforskare menar att den är svår att använda i rättsliga sammanhang.

När sexsomni hävdas av en gärningsman kan detta bedömas som att uppsåt saknas i rättslig mening. Samtidigt kan inte en sovande person ge samtycke till sex. Uppsåt står emot samtyckeslagstiftningen.

Det är alltid förövaren som är ansvarig för sina handlingar, oavsett om hen är påverkad av alkohol, droger eller läkemedel eller lider av en sjukdom. Att ens försätta sig i en situation där ett barn kan bli brottsoffer på grund av att gärningspersonen lider av sexsomni är oförsvarbart.

Det råder brist på kunskap och forskning i ämnet sexsomni i synnerhet och somnambulism i allmänhet. Det räcker inte att lägga ansvaret för förbättring enbart på myndigheter. Det behövs en riktad och medveten satsning eftersom kvinnor och barn annars riskerar att bli brottsoffer p.g.a. en osäker bedömningsgrund inom rättsväsendet.

Helena Vilhelmsson (C)

Anne-Li Sjölund (C)